

Beskæftigelsesministeriet

18. januar 2023

Sagsnr.
2023 - 1653-20

Fælles hørings svar fra alle biskopper i Danmark på forslag til lov om konsekvenser ved afskaffelse af store bededag som helligdag

Tak for den fremsendte høring, som der hermed afgives hørings svar på.

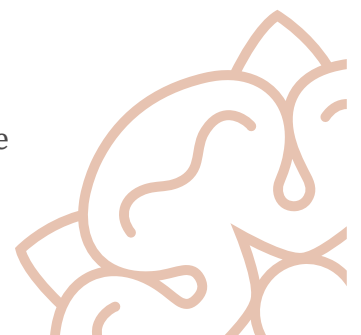
Vi skal indledningsvist bemærke, at vi ikke anerkender den præmis, der ligger til grund for lovforslaget, og vi protesterer imod, at Bededag ophører med at være helligdag og fridag.

Det er korrekt, at Bededag i sin tid (1686) blev indført ved kongelig resolution, men siden da, er enevælden forladt og Grundloven, der forankrer demokratiet i det danske samfund, indført.

Der har siden Grundloven blev vedtaget og ved senere ændringer stadfæstet såvel i Folketing/Rigsdag som blandt befolkningen eksisteret den balance, at Regering og Folketing alene regulerer kirkens ydre anliggender, hvorimod de indre anliggender ikke reguleres i Folketinget. Det nu fremsatte lovforslag er baseret på, at Regeringen uden folkekirkens medvirken vil regulere kirkens indre anliggender.

Folkekirkens "indre anliggender" forstår man som folkekirkens lære og gudstjenester, salmer og liturgi. Det har politikerne hidtil holdt sig fra at bestemme over i respekt for, at folkekirken ikke er et statsvæsen, men en evangelisk-luthersk kirke, der har trosbekendelser og ritualer, som ikke er politiske, men kirkelige og teologiske anliggender.

Beslutninger om ritualer, salmebøger, alterbøger mv. er derfor blevet ført ud i livet ved *kongelig resolution* – netop for at undgå at politikerne

skulle blande sig i kirkens indre anliggender. Det betyder, at kirkeministeren har båret folkekirkens anliggender frem til majestæten, som så har stadfæstet ordninger, autoriseret salmebøger og Alterbog og Ritualbog. Det er sket efter langvarige processer i folkekirken, hvor de mange forskellige aktører i det kirkelige landskab har diskuteret, er blevet hørt og har nået en vis grad af enighed, som biskopperne typisk har stillet sig bag og fremlagt for ministeren, som så har bedt om dronningens stadfæstelse.

Når Regeringen uden om folkekirken vil afskaffe Bededag som helligdag, overskrider staten en grænse, der ikke er blevet overskredet i flere hundrede år. Det kan ikke udtrykkes kraftigt nok, hvor alvorligt dette er.

Vi vil gerne understrege, at det ikke betyder, at helligdage ikke kan ændres. Helligdage ændres som første skridt ved, at folkekirken i dens bredde drøfter og biskopperne indstiller en ændring af Alterbogen til kongelig autorisation. Og først derefter kan der ske konsekvensændringer i forhold til samfundslivet, bl.a. fridagsregulering.

Med den nu forelagte fremgangsmåde skærer Regeringen folkekirken af. Det betyder noget for forståelsen af, hvad en stat er. En af folkekirkens væsentlige opgaver er at fastholde staten som sekulær stat og at balancere statens magt. Det er i tråd med folkekirkens evangelisk-lutherske væsen, som er indskrevet i Grundloven. Ved at Regeringen egenhændigt afskaffer en helligdag, er staten reelt pennefører i Alterbogen, og det kan hverken stat eller befolkning være tjent med. Det handler her ikke alene om folkekirken, men om forståelsen af hvad en stat er. Det er dybt bekymrende, at staten påtager sig en sådan absolut magt.

Det skal også bemærkes, at folkekirkens helligdage altid har været understøttet af fridage. Det har været den almindelig forståelse og tolkning. Dette princip brydes nu. Det vil være et alvorligt brud på en langvarig tradition ikke at knytte fridage til helligdage.

Bemærk også, at helligdagene er folkekirkens og ikke statens. Det er derfor, de hviler på en kongelig resolution.

For en god ordens skyld skal det bemærkes, at der siden Alterbogen af 1992, der er kongelig autoriseret, ikke har været en benævnelse "store bededag", men blot "Bededag". "Store bededag" findes således ikke i den almindelig lovgivning eller i den kirkelige alterbog.

Afslutningsvist vil vi udtrykke vores forundring over, at der kun gives en uges frist til afgivelse af hørings svar til dette lovforslag. Dette strider imod Regeringens egen intention i regeringsgrundlaget, hvor der skrives: "Regeringen vil lægge vægt på offentlighedens mulighed for at afgive hørings svar. Regeringen vil derfor have fokus på, at den vejledende høringsfrist på fire uger som klar hovedregel overholdes" (s.48). Dette nævnes blot for fuldstændighedens skyld.

Det kan ikke understreges nok hvor alvorlig situationen er. Det handler ikke kun om helligdagens afskaffelse, men også og ikke mindst om metoden, som er ganske grænseoverskridende, og egnet til at definere staten på en ny måde over for kirken. Dette nye forhold vil være i uoverensstemmelse med Grundlovens intention.

Vi vil derfor opfordre Regeringen til at kalde sit forslag tilbage, og indgå i den gode danske tradition for samtale.

Dette hørings svar afgives på vegne af alle biskopper i Danmark.

Venlig hilsen

Peter Birch

Kopi:

Kirkeminister Louise Schack Elholm

